

Egyesületi hírek

Tájékoztató a Magyar Geofizikusok Egyesülete 1977. évi nagyrendezvényeiről.

A Magyar Geofizikusok Egyesülete hagyományos vándorgyűlésének színhelye ez évben a szabad királyi várossá nyilvánításának 700. évfordulóját ünneplő *S O P R O N* városa lesz.

A 9. *Geofizikai Vándorgyűlés* – melynek házigazdája és főrendezője az MGE soproni csoportja – az általános geofizika és a földtani ill. nyersanyagkutatás kapcsolatait tűzte napirendjére. A vándorgyűlés keretében mind a hazánk nyersanyagszükségletének illetve ásványi eredetű energiahordozóinak biztosításában fontos iparágak vezetői, mind az általános geofizika ebből a szempontból számításba jövő tudományterületeinek képviselői feltárják az ipar által támasztható igényeket és a tudományos kutatások eredményeinek alkalmazási lehetőségeit.

A kétnapos rendezvény alatt – 1977. ápr. 28 – 29-én – a résztvevők a napirenden szereplő szakelőadások mellett megismerhetnek az MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézetének munkájával és a patinás város nevezetességeivel is.

Egyesületünk ez évi másik nagyrendezvényének előkészületeiről a rendezőbizottság 1977. január 25-én Brno-ban megtartott ülésének jegyzőkönyve alapján adunk tájékoztatást.

A 22. Geofizikai Szimpóziumot 1977. szeptember 13 – 17 között Prágában, a Károly Egyetem Természettudományi fakultásán rendezi meg a Brno-i „GEOFIZIKA” Vállalat, a Magyar Geofizikusok Egyesülete, valamint a bolgár, lengyel, és NDK-beli geofizikai szervezetek társrendezésével.

A Szimpózium tárgya: Az alkalmazott geofizika – az ásványi nyersanyagelőhelyek felkutatásának korszerű módszere. A tárgykörön belül az ércek és egyéb nyersanyagok geofizikai kutatása hidrogeológiai, építőipari és mérnökgeofizikai vizsgálatok, a szénhidrogénkutatás korszerű geofizikai módszerei, valamint a regionális és mélyszerkezeti geofizikai és tektonikai kutatások kerülnek elősorbba az érdeklődés középpontjába. Az előadásokra két, párhuzamos szekcióban kerül sor.

A szimpózium rendezvényeihez tartozik a nemzetközi geofizikai műszerkiállítás, szocialista országok geofizikai műszergyártóinak és nyugati cégek részvételével, valamint a Prágától ÉK-re fekvő térség geológiai és kulturális nevezetességeit bemutató tanulmányi kirándulások.

A magyar előadók tíz előadásban számolhatnak be a témakört érintő legújabb kutatási eredményeikről. A szimpóziumon megtartott előadásokat a főrendező gyűjteményes kiadásban jelenteti meg 1978. első felében.

A 22. Geofizikai Szimpóziumon a Magyar Geofizikusok Egyesületén keresztül biztosítható a részvétel.

Nagy Zoltán

Lapszemle

Bányászati és Kohászati Lapok, Bányászat 109. évf., 10. sz. 1976. okt.

Bodoky Tamás – Lajgut Jenő – Sedy Loránt – Szeidovitz Győzőné: Andezitáttörések előrejelzése bányabeli szeizmikus mérésekkel, 671 – 675 old.

A cikk a Nógrádi Szénbányák Ménkesi Bányauzemében átvilágítási eljárással végzett bányabeli kísérleti szeizmikus méréseket ismerteti, melyeket andezit áttörések kimutatása érdekében folytattak.

Bányászati és Kohászati Lapok, Kőolaj és Földgáz 10 (110) évf. 1. sz. 1977. január.

Csaba József: 25 éves a nagylengyeli olajmező, 30 old. Az ilyen címmel megjelent jubileumi kiadvány ismertetése.

Kőolaj- és Gázipari Tájékoztató 1976. 1. sz., Az OKGT és a NIMDOK közös kiadása-Budapest 1976. 158 old. 23 ábra, nagyszámú táblázat.

A hatalmas információ-tömeget adó összeállítás nagyjából a megszokott alakban és beosztással jelent meg: a szerkesztők (Varga József, Szegesi Károly és Varga Géza) közül ezúttal hiányzik Binder Béla neve. Geofizikai szempontból a legérdekesebb két fejezet a B) rész (Hazai közlemények) I. (A szénhidrogén-bányászati tevékenység értékelése) és II. (Szénhidrogén-kutatás fűrés), melyek a geofizika szerepéről is áttekintést nyújtanak a IV. öt éves tervidőszak folyamán.

T. G.

Geotimes Vol. 21. No. 8., 1976. augusztus.

W. M. Turner: Hydrology of great sedimentary basins in Budapest. (A nagy üledékes medencék hidrológiája. Budapesten, 23 old.)

Beszámoló a Budapesten május 31. – június 4. között tartott nemzetközi szimpóziumról, mely a nagy üledékes medencék hidrológiájával foglalkozott. A szerző, aki résztvett a konferencián, áradozó szavakkal emlékezik meg a résztvevők kedvező tapasztalatairól mind szakmai, mind vendéglátási tekintetben. Érdemes a cikkből egy-két mondatot fordításban közölni. Mindjárt a bevezetés így szól: „Budapest, a Duna királynője, Keleteurópa Párisa...”.

A hely kiválasztás szakmai szempontjában így nyilatkozik a szerző: „Budapest volt a legjobb hely a szimpózium számára már csak azért is, mert a nagy üledékes medencékben végbemenő mély-vízfolyások hidrodinamikájának megismerését jórészt magyar kollégáinknak köszönhetjük a Kárpát medencében a legutólsó 100 év folyamán kifejtett munkásságuk eredményeképpen.

És a magyar vendéglátásról ezt írja: „A Szimpózium résztvevői valamennyien élvezték a magyar nép csodálatos vendégszeretetét és – lehetőségeik maximális kihasználásával – az utólrhetetlen magyar konyhát.” „Valamennyien visszatérünk majd Magyarországra.”

Földtani Kutatás XIX. évf. 4. sz., 1976.

A füzet az 1976. március 29–31. között a Magyar Állami Földtani Intézetben tartott Országos Földtani Ankét előadásait tartalmazza, a következő felosztásban:

Dank Viktor: A magyarországi szénhidrogén-földtani kutatás értékelése és perspektívái. 3–10 old.

Somfai Attila: A pannon medence magyarországi területén feltárt csapdatípusok osztályozása, a litológiai és sztratigráfiai csapdatípusok kutatásának lehetőségei. 11–18. old.

Molnár Károly: A digitális szeizmika szerepe a korszerű szénhidrogéne kutatásban 19–22 old.

Kókai János: Fúrásból vett kőzetminták vizsgálata és szénhidrogénföldtani értékelése 23–26 old.

Müller Pál: A Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet feladatai a szénhidrogén előkutatásában, valamint a módszer- és műszerfejlesztésben 27–29 old.

Széles Lajos: A földtani szolgálatok feladatai a kutatási tervek megvalósítása, értékelése a szénvagyon-meghatározás és gazdálkodás szempontjából 31–33 old.

Pólai György: Az V. ötéves terv földtani kutatási feladatai a meceki szénmedence területén. 35–37 old.

Gerber Pál: A dunántúli gyűjtőerőművel kapcsolatos földtani kutatás, valamint a termelést segítő vízvédelmi és bányaföldtani feladatok a Tatabányai Szénbányáknál 39–42 old.

Juhász András: A Borsodi Szénbányák földtani kutatási feladatai az V. ötéves tervidőszakban, valamint a termelési kutatás helyzete és problémái 43–45 old.

Madai László: A Magyarországi lignitkutatás helyzete 47–49. old.

Somssich Lászlóné: Az OFK FV felkészülése az V. ötéves tervidőszak földtani kutatási feladatainak ellátására 50–53 old.

Földtani Közlöny 106. kötet, 2. sz. 1976.

Csikó Gábor: Böck Hugó szerepe és jelentősége a magyar szénhidrogén-kutatásban, 115–124.

Műszaki Élet XXXI. évf. 24. sz. 1976. november 24.

Robbantás nélküli szeizmikus kutatás, 11 old.

Interview Rumpel Jánossal, az OKGT Geofizikai Kutatási Üzem osztályvezetőjével, aki válaszolt a kérdés jelenlegi állását a nemzetközi kutatásban és beszámolt a vibroseis módszer hazai alkalmazásának eddigi előkészületeiről. A bevezetésre kiválasztott módszerrel történő rezgéseltetésnek számos előnye van szak szempontból is, de különösen fontos az a körülmény, hogy a vibráció-keltő berendezésekkel 8–10 méterre megközelíthetők károkozás veszélye nélkül a lakott helyek, a termelő olajmezők kényes berendezései, ipari létesítmények stb., a termelékenység pedig 2–3-szorosa lehet a hagyományos robbantásos eljárásának. Némi hátrányt jelent az, hogy a berendezés drága és a bonyolult elektro-hidraulikus-mechanikus rendszer kezelése különösen jól képzett szak személyzetet igényel.

Ilyen berendezések már vannak az országban és folynak az előkészületek az új eljárás lehetőségeinek kutatási feladatainkkal való összehangolására és a mérési módszereknek a hazai körülményekhez való adaptálására.

T. G.

Műszaki Élet XXXI. évf. 27. sz. 1976. dec. 31.

Rónai András: A Nagyalföld hatékonyabb földtani kutatása, 7. old.

A szerző interview keretében számol be a Nagyalföld földtani feltérképezése érdekében 12 év óta folyó munkálatok menetéről és eredményeiről.

T. G

Könyvszemle

Annual Report 1975, Geophysical Observatory Tihany, az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet kiadványa, szerkesztő: Szabó Zoltán, technikai szerkesztő: Nagy Magdolna, 95 oldal.

A litografált füzet tartalma:

Bevezetés: 5–6 old. Mágneses mérések: 7–81 old. Whistler megfigyelések: 83–95 old.

Geophysical Observatory Reports of the Geodetical and Geophysical Research Institute of the Hungarian Academy of Sciences, 1975.

Kiadja: Somogyi József igazgató. 118 old., 2. ábra.

A Nagycenki obszervatóriumban folyó munkák 1975. évi eredményeit tartalmazó kiadvány az előző évihez képest megnövekedett terjedelemben és tartalommal jelent meg, és a szokványos adattáblázatokon kívül Bencze P., J. Horváth és Márcz F. egy cikkét is tartalmazza. A fejezetbeosztás a következő:

Előszó	3 old.
Földi áramok	5–62 old.
Földmágnesség	63–68 old.
A mágneses elemek óraértékei	69–79 old.
Légköri elektromosság	80 old.
A potenciálgradiens óráközepei	81–107 old.
P. Bencze – J. Horváth – F. Márcz: Új berendezés az ionoszférikus abszorpció mérésére	113–118 old.

T. G.

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Ж. Караи — Э. Надь — М. Пажит:</i> Новые возможности метода МТ в связи с применением цифровых техник	41
<i>А. Грайтнер:</i> Тепловой поток Земли в с. Эделень	48
<i>И. Цегледи — Т. Геллерт — Л. Марко — Ф. Рез:</i> Планирование программой системы для интерпретации каротажных диаграмм для ЭВМ типа ТРА-70	56
<i>Й. Румплер — Л. Силадьи — Л. Варkonyи:</i> Опытные сейсмические работы с установкой воздушно-ударного возбуждения сейсмических волн (ЭРГАН)	64
<i>П. Дёрньей — Э. Каснер — Г. Шаги — И. Вегеш:</i> Сравнение источников возбуждения типа взрыв и воздушный удар (Эрган)	70
Обзор журналов и книги	47, 55, 63, 78
Новости в Общества Венгерских Геофизиков	77

CONTENT

<i>Mrs. Zs. Karas — Z. Nagy — Mrs. M. Pázsit:</i> New possibilities of the magnetotelluric method applying digital techniques	41
<i>A. Greutter:</i> Terrestrial Heat Flow at Edelény	48
<i>I. Czeglédi — T. Gellért — L. Markó — F. Réz:</i> Planning of loganalysis programme system for the computer TPA 70	56
<i>Rumpler — L. Szilágyi — L. Várkonyi:</i> Field experiments with land air-gun seismic source	64
<i>Mrs. P. Dörnyei — Mrs. E. Kaszner — G. Sággy — I. Véges:</i> Test profiles with explosion and air-gun seismic sources	70
Review of papers and books	47, 55, 63, 78
News about the Association	77

MAGYAR GEOFIZIKA

A szerkesztésért felelős: Dr. Sebestyén Károly

A szerkesztőség címe: 1368 Budapest VI., Anker köz 1. Telefon: 429-754

Kiadja a Lapkiadó Vállalat. 1073 Budapest, Lenin körút 9-11. Telefon: 221-285. Levélcím: 1906 Budapest Pf. 223

Felelős kiadó: Siklósi Norbert igazgató

77.122. Állami Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Boskovitz A. Gyula

Terjeszti a MAGYAR GEOFIZIKUSOK EGYESÜLETE

Megjelenik évente hatszor

Egyesületi tagoknak tagdíj ellenében

Index: 26 507

